

Naam-titel	Leren signaleren van genderidentiteitsproblemen
Te gebruiken bij	Verdieping hulpverlening
Inleiding	Cliënten komen met een ander probleem bij de professional. Die vermoedt dat genderdysforie een rol kan spelen. Hoe maakt hij of zij dat bespreekbaar?
Lesvorm	Rollenspel
Tijdsinvestering	25 minuten
Niveau	***
Benodigdheden	Casussen met verdiepingsvragen die als rollenspel kunnen worden uitgespeeld
Vorbereiding	Casussen printen om uit te delen Stiften en vellen papier
Lesopzet	Verdeel de groep in drietallen. De studenten bespreken hoe zij als professional het onderwerp genderidentiteit kunnen herkennen en vervolgens kunnen aansnijden: waar let je op in het verhaal en welke vragen kun je stellen? Ze schrijven de vragen op die zij zelf zouden stellen. Laat drie duo's een gesprek voor de klas oefenen. Ze houden hierbij hun vragen bij de hand en kijken of de vragen nog steeds passend zijn in een rollenspel.

Casus Rishmi

Rishmi is 21 jaar en opgegroeid in Nederland in een gezin met Hindoestaans-Surinaamse achtergrond. Ze is momenteel op zoek naar een baan. Ze woont zelfstandig. Rishmi meldt zich bij het maatschappelijk werk in verband met schulden.

Rishmi ziet er niet uit als een typische Hindoestaanse jonge vrouw. Ze heeft kort haar en draagt stoere en wijde kleding. Ze zegt dat mensen haar vaak als jongen aan zien. Ze heeft rond de 20.000 euro schuld maar hoeveel precies weet niet. De huur is nog betaald maar van allerlei online-bedrijven komen er nu de eerste incasso-brieven. Het gaat veel om kleding maar ook om dvd's en muziek. Ook gaat ze veel uit en dat kost ook geld.

Rishmi was gestart met een juridische opleiding op het HBO maar is hier mee gestopt. Haar ouders vonden dat een grote schande. Goede cijfers halen, een goede opleiding en baan zijn thuis erg belangrijk. Sinds gestopt is met haar opleiding is het contact erg slecht. De manier waarop Rishmi zich kleedt keuren ze streng af. Ze zien elkaar daarom nog maar weinig. Rishmi heeft gewerkt in de horeca maar is ontslagen vanwege ruzie kreeg met de leidinggevende.

Pas geleden werd Rishmi uitgescholden op straat door een groepje jongeren vanwege haar uiterlijk. Toen de jongeren dichterbij kwamen kreeg ze een duw. Rishmi heeft toen een van de jongeren terug geslagen. Daarop kreeg zij klappen. Haar oog is nog steeds blauw.

Welke verschillende problemen liggen op de loer of spelen er al?
 Wat heeft prioriteit zie jij voor de ondersteuning? Wat zou je als eerste aanpakken?
 Welke vragen heb je? Wat moet nog duidelijker worden?
 Welke vragen zou je aan de cliënt willen stellen? Op welke manier zou je dat doen?

Casus Myra & Pat

Een vrouwenstel meldt zich bij de huisarts. Als praktijkondersteuner is het je taak om de patiënten van de praktijk sociaal-emotionele ondersteuning te bieden. Myra en Pat zijn acht jaar samen. Myra geeft aan dat ze slecht slaapt en zich zorgen maakt over haar relatie met Pat. Myra vertelt dat ze samenwonen, maar dat ze de laatste tijd veel ruzie maken. Pat zegt weinig. Ze kijkt af en toe bezorgd op naar Myra, en raakt haar voorzichtig aan. Beide vrouwen zijn stoer, ze dragen spijkerbroeken en sportkleding en hebben kort haar. Je krijgt niet echt grip op hun problemen: de vrouwen lijken namelijk heel zorgzaam naar elkaar.

Je vermoedt dat hun relatieproblemen te maken hebben met seksualiteit. Je vraagt dus of ze vrijen en hoe dat is. Myra schrikt van de vraag en barst in huilen uit. Nee, ze hebben geen seks met elkaar, en dat vindt Myra verschrikkelijk. Pat lijkt zich ongemakkelijk te voelen bij het onderwerp. Ze wendt haar blik af en kijkt in de verte. Je vraagt hoe het voor haar is. En ze antwoordt kort: Vervelend. Is de passie voorbij omdat ze al zo lang samen zijn of is er meer aan de hand? Dan flapt Myra eruit dat ze Pat niet meer mag aanraken.

1. Wat vind je belangrijk om te vragen aan Myra en Pat om de ware reden van hun seksuele problemen te achterhalen?
2. Zouden er genderidentiteitsproblemen kunnen spelen?
3. Wat maakt dat je daaraan denkt?
4. Wat vraag je om dat te onderzoeken?

Casus Petra & Hein

Petra en Hein komen op het spreekuur omdat ze relatieproblemen hebben. Hein kan slecht opgewonden raken, zo geeft Petra aan. Ze voelt zich onzeker nu Hein niet met haar kan vrijen. Op een gegeven moment maakt Petra een grapje over het feit dat Hein vroeger wel eens vrouwenkleding aan deed. Volgens haar is dat iets van vroeger.

Tegelijkertijd vermoed jij dat er meer speelt. Je hebt ook het idee dat het voor Hein meer betekent dan een verkleedpartijtje van lang geleden en je denkt dat ze het ter sprake brengen om je te testen. Hoe zou je erop reageren? Je voelt een bepaalde spanning bij Hein, maar hoe vraag je door? Zijn hun seksuele problemen een kwestie van uitgedoofde passie in een lange relatie of is er meer aan de hand?

1. Wat vind je belangrijk om te vragen aan Hein en Petra om de ware reden van hun seksuele problemen te achterhalen?
2. Zouden er genderidentiteitsproblemen kunnen spelen?
3. Wat maakt dat je daaraan denkt? Is het meer dan alleen de verkleedpartij?
4. Wat vraag je om dat te onderzoeken?